

رابطه ابعاد کمال‌گرایی با سلامت روان شناختی: نقش واسطه‌ای تحمل ناپذیری بالاتکلیفی

The Relationship of Perfectionism Dimensions with Psychological Health: The Mediating Role of Intolerance of Uncertainty

Mohammad Sadeghi

MA in Clinical Psychology
Islamic Azad University
Kermanshah Branch

Monir Hosseini

PhD in Psychology
Farabi Medical Education Center of
Kermanshah

منیر حسینی*

دکتری تخصصی روان‌شناسی
مرکز آموزشی درمانی فارابی کرمانشاه

محمد صادقی

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

Reza Zamani

MA in Clinical Psychology
Islamic Azad University
Kermanshah Branch

Maryam Al-sadat Hosseini

PhD Candidate in Psychology,
Islamic Azad University Zahedan
Branch

مریم السادات حسینی

دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد زاهدان

رضاء زمانی

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین نقش واسطه‌ای تحمل ناپذیری بالاتکلیفی در رابطه بین کمال‌گرایی مثبت و منفی و افسردگی، اضطراب و تنبیدگی دانشجویان انجام شد. ۲۴۰ دانشجوی مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ به روش نمونه‌برداری داوطلب برگزیده شدند و به مقیاس کمال‌گرایی مثبت و منفی (تری-شورت و دیگران، ۱۹۹۵)، مقیاس افسردگی، اضطراب و تنبیدگی (لایبیاند و لاویاند، ۱۹۹۵) و مقیاس تحمل ناپذیری بالاتکلیفی (فریستون و دیگران، ۱۹۹۴) پاسخ دادند. نتایج نشان داد کمال‌گرایی منفی با افسردگی، اضطراب و تنبیدگی همبستگی مثبت معنادار دارد، در حالی که کمال‌گرایی مثبت فقط با تنبیدگی رابطه مثبت معنادار دارد و با افسردگی و اضطراب رابطه معنادار ندارد و تحمل ناپذیری بالاتکلیفی با هر دو بعد کمال‌گرایی مثبت و منفی و با افسردگی، اضطراب و تنبیدگی رابطه مثبت معنادار دارد. همچنان نتایج نشان داد داده‌ها با مدل پژوهش برآزش متoste دارد و نقش واسطه‌ای تحمل ناپذیری بالاتکلیفی در رابطه بین متغیرهای پژوهش مورد تأیید قرار نگرفت. یافته‌های این پژوهش این نکته را آشکار می‌سازد که سازه‌های فراتاشیخی بر سلامت روانی اثر قابل توجهی داشته و افزایش شدت این متغیرها، خطر کاهش کیفیت سلامت روانی دانشجویان را به همراه دارد.

واژه‌های کلیدی: کمال‌گرایی، تحمل ناپذیری بالاتکلیفی، افسردگی، اضطراب، تنبیدگی

Abstract

This study aimed to determine the mediating role of intolerance of uncertainty in the relationship between positive and negative perfectionism and university students' depression, anxiety and stress. A number of 240 undergraduate and graduate students of Islamic Azad University Kermanshah branch in 2019-20 academic year were selected by convenience sampling method and responded to Positive and Negative Perfectionism Scale (PNPS; Terry-Short et al, 1995), Depression, Anxiety and Stress Scale (DASS; Lavibond & Lavibond, 1995) and Uncertainty Intolerance Scale (IUS; Freeston et al, 1994). The results showed that maladaptive perfectionism had a significant positive correlation with depression, anxiety and stress, while adaptive perfectionism has a significant positive relationship only with stress and has no significant relationship with depression and anxiety. The results also showed that intolerance of uncertainty has a strong positive relationship with both adaptive and maladaptive perfectionism and depression, anxiety and stress. The results also indicated that the hypothesized model had a moderate fit with observed data and the mediating role of intolerance of uncertainty in the relationship between research variables was not confirmed. The findings of the present study showed that the transdiagnostic structures have a significant effect on mental health and increasing the severity these variables carries the risk of reducing the quality of university students' mental health.

Keywords: perfectionism, intolerance of uncertainty, depression, anxiety, stress

received: 13 February 2021

دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۱۳

accepted: 13 April 2022

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۱/۲۴

*Contact information: mhossini9859@yahoo.com

مقدمه

یکی از سازه‌های فراتشخیصی مهم که امروزه در تبیین همبودی^۱ اختلال‌های روان‌شناختی (ایگان، وید و شافران، ۲۰۱۱) و همچنین در سبب‌شناسی، سیر، تداوم و درمان آن‌ها نقش مهمی را برعهده دارد، کمال‌گرایی^۲ است (اسمیت، ۲۰۱۴؛ شافران و مانسل، ۲۰۰۱؛ شری، گوترو، مشکواش و لی‌باگلی، ۲۰۱۴؛ شری، نیالیس، مکنیل و استوارت، ۲۰۱۳؛ فرای و دیتزر، ۲۰۰۹). از نظر بسیاری از پژوهشگران می‌توان کمال‌گرایی را با دو بُعد مثبت و منفی مورد سنجش قرار داد (کیم، چن، مک‌کن، کارلو و کلیتمن، ۲۰۱۵). اشخاص با کمال‌گرایی مثبت از تلاش‌های دشوار خود لذت می‌برند و به‌گونه‌ای انعطاف‌پذیر برای موفقیت و پیشرفت تلاش می‌کنند و به‌دلیل ویژگی سازش‌یافته این بُعد کمال‌گرایی، دغدغه‌ها و نگرانی‌های ناشی از عدم تحقق معیارهای سطح بالا را کاهش می‌دهند (هریس، پپر و مک، ۲۰۰۸). در مقابل، اشخاص با کمال‌گرایی منفی با باور لزوم دستیابی به اهداف سطح بالا و غالباً غیرواقع‌بینانه، نپذیرفتن شکست، ارزیابی منفی، تلاش برای بهترین بودن، مقایسه عملکرد خود با دیگران، عدم دریافت تأیید، کافی نبودن تلاش‌ها و استوارسازی حرمت خود بر مبنای میزان دستیابی به معیارهای شخصی، بدون توجه به نتایج منفی آن، با پیامدهای آسیب‌زاوی برای سلامت روانی مواجه می‌شوند (استوبر و رمبو، ۱۹۹۷؛ الیس، ۲۰۰۲؛ بلنک و بلنک، ۱۹۹۴؛ دانکلی، ۱۹۹۷؛ زوروف و بلانکشتاین، ۲۰۰۳؛ سابونچی و لوند، ۲۰۰۳؛ ساداتی فیروزآبادی، ۲۰۱۵؛ شافران، اگان و وید، ۲۰۱۰؛ فراست، بنتون و داوریک، ۱۹۹۰؛ فلت و هویت، ۲۰۰۲؛ فلت، هویت، بلنکشتاین و اوبرین، ۱۹۹۱؛ کارابابا، ۲۰۲۰؛ مولنار، راکر، کالپ، ساداوا و دکورویل، ۱۹۷۸؛ والش، اوگومبا-آگونوبی، ۲۰۰۲؛ هاماچک، ۱۹۹۶؛ هویت، فلت و ادیگر، ۱۹۹۶). پژوهش‌ها حاکی از آن است که کمال‌گرایی مثبت و منفی با افسردگی و اضطراب دارای همیستگی معنادار منفی و مثبت است و از کمال‌گرایی مثبت به عنوان عاملی محافظت‌کننده

جامعه‌دانشجویی را اشخاص ممتاز تشکیل می‌دهد، با این حال این جامعه مصون از رنج‌ها و ناراحتی‌های روان‌شناختی اثرگذار بر سلامت روانی نیست (هانت و آیزنبرگ، ۲۰۱۰). سلامت روانی به عنوان بهزیستی روان‌شناختی، هیجانی و رفتاری تعريف شده و می‌تواند زندگی روزمره، روابط و سلامت جسمانی را تحت تأثیر قرار دهد. پدیده‌هایی چون افسردگی^۳، اضطراب^۴ و تنیدگی^۵ بر سلامت روانی اثر می‌گذارند و زندگی روزمره شخص را متأثر می‌سازند (فلمن، ۲۰۲۰). افسردگی از مهم‌ترین و رایج‌ترین اختلال‌های روان‌شناختی به‌شمار می‌رود (آنـتـیـاـوتـانـگـ، ۲۰۰۳) که علاوه بر میزان بالای ابتلا و بازگشت، افت قابل توجه عملکرده، خودکشی و هزینه‌های مالی چشمگیری را به دنبال دارد (گـواـوـجـانـگـ، ۲۰۱۷) و می‌تواند منجر به آسیب‌های اجتماعی، تحصیلی و عملکردی در دانشجویان شود (کـرـیـگـرـ، بـرـگـرـ وـگـرـوسـ هـلـتـفـورـثـ، ۲۰۱۶). همین طور اضطراب و تجربه تنیدگی‌زا نیز کاهش سلامت جسمانی و روانی را در پی دارند (توسینـتـ، شـیـلـدـزـ، دـورـنـ وـاسـلـاوـیـجـ، ۲۰۱۶). در مطالعه ملی ابتلای همزمان^۶ گزارش شده که از هر چهار نفر یکی واجد ملاک‌های تشخیصی لاقل یک اختلال اضطرابی است (سادوک، سادوک و روئیز، ۲۰۱۵). شواهدی دال بر افت عملکرد تحصیلی، مشکل در روابط بین فردی، بهزیستی پایین، نرخ بالای بیکاری، طلاق بیشتر و کیفیت پایین زندگی در اشخاص مبتلا به انواع اختلال‌های اضطرابی وجود دارد (مولایی، حاجلو، صادقی‌هشجین، میکائیلی و حیدری، ۲۰۱۸). وجود شرایط سنی و موقعیت اجتماعی خاص دانشجویان، آنان را در معرض تجربه‌های تنیدگی‌زا متعددی قرار می‌دهد (دهقان‌نیری و ادیب‌حاج‌باقری، ۲۰۱۱). از این رو سلامت روانی نامطلوب دانشجویان در مقایسه با جمعیت عمومی، نگرانی جهانی را به‌دنبال داشته است (ژانویه، مادومبیرو، چیپاماؤنگا، ری و عباس، ۲۰۱۸).

1 - depression
2 - anxiety
3 - stress

4 - National Comorbidity Study
5 - Comorbidity
6 - perfectionism

که می‌تواند اجتناب شناختی را به همراه داشته باشد (داگاس، اششوارتر و فرانسیس، ۲۰۰۴). پژوهش‌ها نشان داده‌اند تحمل ناپذیری بلاتکلیفی به شکل معناداری با ابعاد کمال‌گرایی در ارتباط است (نقوی، اکبری و مرادی، ۲۰۱۷؛ یو و روانگزوان، ۲۰۱۶). شواهد پژوهشی نیز حاکی از آن است که تحمل ناپذیری بلاتکلیفی سازه‌ای مؤثر در نشانگان افسردگی و اضطراب است (بوهر و داگاس، ۲۰۰۲؛ دار، ایگبال و مشتاق، ۲۰۱۷؛ دار، دوبوی و لادوسن، ۲۰۰۸؛ سکستون، نورتون، واکر و نورتون، ۲۰۰۳؛ کارلتون، شارپ و آسموندسن، ۲۰۰۷؛ کرامر و دیگران، ۲۰۰۱؛ مکایوی و ماهونی، ۲۰۱۱) و می‌تواند با تأثیر بر ارزیابی شخص در رویارویی با رودادهای تنش‌زا، تندیگی را تشدید کند (садوک و دیگران، ۲۰۱۵). با آن که پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند تحمل ناپذیری بلاتکلیفی در افسردگی و اضطراب اثرگذار است، اما اغلب آنان حاکی از آنند که این متغیر در اضطراب بیش از افسردگی ایفای نقش می‌کند (جنسن، کوهن، منین، فرسکو و هایمبرگ، ۲۰۱۶؛ عبدالپور، نصیری، مفاخری، منصوری و عبدی، ۲۰۱۹). همچنان احدهای مرادی (۲۰۱۸) در فراتحلیل همبسته‌های روان‌شناسی تحمل ناپذیری بلاتکلیفی دریافت‌هاینند که باورهای فراشناختی، تندیگی، ناتوانی برای انجام عمل و افکار تکرارشونده منفی در افزایش تحمل ناپذیری بلاتکلیفی نقش دارند و تندیگی به عنوان دومین عامل تأثیرگذار از بین متغیرهای یاد شده شناخته شده است.

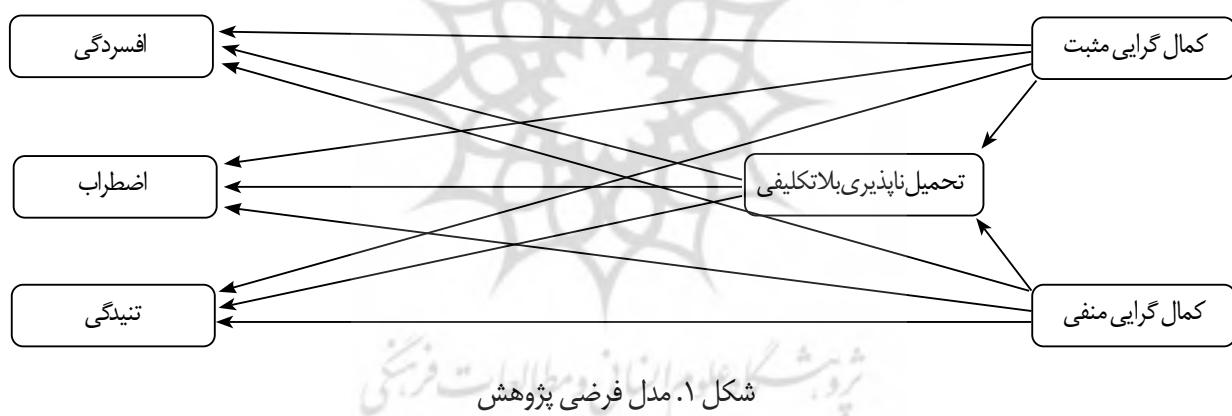
به لحاظ نظری، یک واسطه مانند تحمل ناپذیری بلاتکلیفی، به عنوان متغیری تعریف می‌شود که توضیح می‌دهد چگونه یک پیش‌بینی کننده مانند ابعاد کمال‌گرایی با متغیری برونداد مانند افسردگی مرتبط است (فیزر، تیکس و بارون، ۲۰۰۴؛ کرامر، استایس، کازدین، اوفورد و کوپفر، ۲۰۰۱). چوی و سونگ (۲۰۱۸) در پژوهشی در مورد ۲۳۸ دانشجو دریافتند تحمل ناپذیری بلاتکلیفی در رابطه بین کمال‌گرایی اجتماعی تجویز شده و افسردگی نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند. پژوهش‌های دیگر نیز نشان دادند تحمل ناپذیری بلاتکلیفی تا

و از کمال‌گرایی منفی به عنوان عامل خطر در برابر افسردگی و اضطراب یاد می‌شود (افشار و دیگران، ۲۰۱۱؛ روح‌افزا و دیگران، ۲۰۱۱). گنیلکا، اشیی و نوبل (۲۰۱۲) گرایش‌های کمال‌گرایی منفی را به عنوان عوامل خطر شناسایی کردند و دریافتند که اشخاص با کمال‌گرایی مثبت نسبت به اشخاص با کمال‌گرایی منفی و غیرکمال‌گرایان اضطراب کمتری را تجربه می‌کنند، چرا که اشخاص با کمال‌گرایی مثبت در رویارویی با رخدادها از مقابله فعال و در مقابل، اشخاص با کمال‌گرایی منفی از مقابله اجتنابی استفاده می‌کنند. همچنان شفیق، گل و راسید (۲۰۱۷) با بررسی رابطه کمال‌گرایی با تندیگی ادارک شده در بین دانشجویان دریافتند که کمال‌گرایی منفی به شکل معناداری با تندیگی ادارک شده در ارتباط است، به گونه‌ای که اشخاص با کمال‌گرایی منفی با ترس از ارزیابی منفی، خود را در معرض تندیگی بیشتری قرار می‌دهند. با این حال، بشارت، نادعلی، زبردست و صالحی (۲۰۰۸) دریافتند که کمال‌گرایی می‌تواند راهبردهای مقابله با تندیگی را متأثر سازد اما در پژوهش پاشا و بزرگیان (۲۰۱۱) و پژوهش شفیق، گل و راسید (۲۰۱۷)، بین کمال‌گرایی مثبت و تندیگی ادارک شده رابطه‌ای یافت نشد که این خود ماهیت اثرگذاری کمال‌گرایی مثبت به عنوان عاملی محافظت کننده را مورد پرسش قرار می‌دهد که همسو با دیدگاه استوبر و اتو (۲۰۰۶) مبنی بر در نظر داشتن کمال‌گرایی مثبت به عنوان شکلی مهم از کمال‌گرایی است.

برخی از پژوهشگران معتقدند باورهای کمال‌گرایانه به واسطه ناتوانی در تحمل بلاتکلیفی ایجاد می‌شوند، بدین شکل که دلیل بسیاری از باورهای کمال‌گرایانه می‌تواند ناشی از عدم اطمینان از پیامد احتمالی اعمال باشد (روتر و دیگران، ۲۰۱۳). تحمل ناپذیری بلاتکلیفی^۱ به شکل تمایل به درک موقعیت‌های مبهم به عنوان خطر (داگاس و دیگران، ۲۰۰۵) و ویژگی شخصیتی که کانون آن باورهای منفی در خصوص عدم قطعیت و بلاتکلیفی است، تعریف می‌شود (روتر و دیگران، ۲۰۱۵).

جهت افزایش سطح سلامت روانی (بشارت، فهمند و غلامعلی‌لواسانی، ۲۰۱۸)، شیوع بالای کمال‌گرایی در دانشجویان (بیش از ۷۰ درصد) (گرزگورگ، اسلامی، فرانز و رایس، ۲۰۰۴) و افسردگی، اضطراب و تنیدگی به عنوان پدیده‌های دخیل در سلامت روانی و همچنین پیامدهای نامطلوب آن بر زندگی شخصی و تحصیلی دانشجویان، اهمیت بررسی عوامل غیرمستقیمی را که در تکوین، نگهداری و تشدید این آسیب‌ها نقش دارند، آشکار می‌سازد. با توجه به مرور ادبیات نظری و پژوهشی، تحمل نایذیری بلاطکلیفی به عنوان واسطه‌گر اثر سازهٔ فراتاشیخی کمال‌گرایی بر افسردگی، اضطراب و تنیدگی به مثابهٔ متغیرهای دخیل در سلامت روانی‌شناختی مفهوم‌پردازی شد که مدل فرضی آن در شکل ۱ نشان داده شده است.

حدودی می‌تواند نقش واسطه‌گری را بین کمال‌گرایی و شدت نشانگان اختلال اضطراب فراگیر در بزرگسالان ایفا کند (شاهین، ۲۰۱۵). اشخاص کمال‌گرا غالباً اهدافی بالا با استانداردهای غیرواقعی و انعطاف‌نایذیر را برای خود یا دیگران تدوین می‌کنند، اهدافی که احتمال دستیابی به آن‌ها محدود است. این امر موجب سردرگمی و بلاطکلیفی شده و می‌تواند موجب اضطراب یا افسردگی در آنان شود. کواموتو و فوروتانی (۲۰۱۸) در نمونه ۵۰۰ نفری از مادران متأهل، دریافتند تحمل نایذیری بلاطکلیفی می‌تواند رابطهٔ بین نگرانی از اشتباه کردن و سازش‌یافتنگی / سازش‌نایافتنگی روان‌شناختی (رضایت از زندگی، افسردگی و تنیدگی) را واسطه‌گری کند. با توجه به اهمیت کمال‌گرایی در زمینه‌های پیشگیری، تشخیص و درمان را به عنوان عاملی

شکل ۱. مدل فرضی پژوهش

پژوهش‌های مدل‌یابی معادلات ساختاری، ۲۰۰ نفر پیشنهاد شده است (کالاین، ۲۰۱۵). با در نظر گرفتن احتمال ریزش نمونه، حجم نمونه برگزیده شده ۲۵۰ نفر بود که به روش نمونه‌برداری دوطلب انتخاب شدند. در نهایت پس از حذف پرسشنامه‌های مخدوش، نمونه این پژوهش شامل ۱۹۵ دانشجو زن (۳/۸۱ درصد) و ۴۵ دانشجو مرد (۷/۱۸ درصد) بود و میانگین و انحراف استاندارد سن زنان به ترتیب برابر با $۲۶/۳۲$ و $۶/۵۴$ بودند. میانگین و انحراف استاندارد سن مردان به ترتیب برابر با $۲۷/۳۶$ و $۷/۶۱$ و میانگین و انحراف استاندارد سن برای کل دانشجویان به ترتیب برابر $۲۶/۵۱$ و $۶/۷۵$ بود.

روش

این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود و جهت بررسی اثر واسطه‌ای بین متغیرهای مورد بررسی از روش تحلیل مسیر استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش، دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه بود که در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل بودند. از آنجایی که تحلیل مسیر از روش‌های هم خانواده مدل‌یابی معادلات ساختاری است، اصول تعیین حجم نمونه در معادلات ساختاری بر این روش نیز صادق است. حداقل حجم نمونه معتبر و مناسب برای

طیف لیکرت چهار درجه‌ای از صفر (اصلاً) تا ۳ (کاملاً) در سه زیرمقیاس مورد سنجش قرار می‌دهد (لاویاند و لاویاند، ۱۹۹۵). ارزش ویژه عوامل افسردگی، اضطراب و تنیدگی در پژوهش آنتونی، بیلینگ، کاکس، انس و سوینسون (۱۹۹۸) به ترتیب برابر ۰/۲۳، ۰/۸۹ و ۰/۷۰ و همسانی درونی این عوامل به ترتیب برابر ۰/۹۲، ۰/۹۵ و ۰/۹۷ گزارش شده است. همچنین همسانی درونی در نمونه اسپانیایی برای کل مقیاس ۰/۹۶ و برای افسردگی، اضطراب و تنیدگی به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۸۶ و ۰/۹۱ به دست آمده است (دزا، نووی، استنلی و اوریل، ۲۰۰۲). در نمونه ایرانی همسانی درونی افسردگی، اضطراب و تنیدگی در نمونه غیربالینی برای کل مقیاس به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۵ و ۰/۸۹ و ۰/۹۱ گزارش شده است. همچنین همسانی درونی افسردگی، اضطراب و تنیدگی در نمونه بالینی برای کل مقیاس به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۹۱ و ۰/۸۷ و ۰/۹۳ گزارش شده است. همچنین روایی همزمان، همگرا و تشخیصی (افتراقی) محاسبه و مورد تأیید قرار گرفته است (بشارت، ۲۰۰۵). در این پژوهش همسانی درونی برای افسردگی، اضطراب و تنیدگی به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۰ و ۰/۷۹ به دست آمد.

مقیاس تحمل ناپذیری بلاتکلیفی^۵ (فریستون، رئوم، لتارت، داگاس و لادوس، ۱۹۹۴). این مقیاس برای سنجش میزان تحمل اشخاص در برابر موقعیت‌های نامطمئن و حاکی از بلاتکلیفی طراحی شده و دارای ۲۷ ماده و چهار زیرمقیاس ناتوانی برای انجام عمل، تنیدگی‌زا بودن بلاتکلیفی^۶، منفی بودن رویدادهای غیرمنتظره و اجتناب از آن‌ها^۷ و بلاتکلیفی در خصوص آینده^۸ است. این مقیاس بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (کاملاً اشتباه «هرگز») تا ۵ (کاملاً درست) درجه‌ای از ۱ (کاملاً اشتباه «هرگز») تا ۵ (کاملاً موافق) درونی آن ۰/۹۱ و اعتبار بازآزمایی در فاصله چهار هفته برابر ۰/۷۸ گزارش شده است (فریستون و دیگران، ۱۹۹۴). بوهر و داگاس (۲۰۰۲) همسانی درونی و اعتبار بازآزمایی

جهت اجرای پژوهش، ابتدا موافقت و هماهنگی استادان کلاس‌هاأخذ شد و سپس هدف پژوهش و چگونگی تکمیل پرسشنامه‌ها برای دانشجویان توضیح داده شد. پس از آن، مشارکت‌کنندگان داوطلب شناسایی و رضایت آگاهانه شفاهی از آنان دریافت شد. معیارهای ورود به پژوهش شامل رضایت از شرکت در پژوهش و داشت جو بودن در دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه و معیارهای خروج از پژوهش شامل تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها و عدم تمایل به شرکت در پژوهش بود. پس از حذف ۱۰ پرسشنامه، پرسشنامه ۲۴۰ مشارکت‌کننده تحلیل شد. در این پژوهش از ابرازهای زیر استفاده شد:

مقیاس کمال گرایی مثبت و منفی^۹ (تری-شورت، اونز، اسلام دیوی، ۱۹۹۵). این مقیاس دارای ۴۰ ماده است و ۲۰ ماده کمال گرایی مثبت^{۱۰} و ۲۰ ماده دیگر کمال گرایی منفی^{۱۱} را می‌سنجد. این مقیاس براساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) نمره گذاری می‌شود. همسانی درونی کمال گرایی مثبت و منفی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۶ گزارش شده است (برنز و فدویا، ۲۰۰۵). در نسخه ایرانی این مقیاس، همسانی درونی کمال گرایی مثبت و منفی در نمونه‌ای از دانشجویان برای کل شرکت‌کنندگان ۰/۹۰ و ۰/۸۷، برای دانشجویان دختر ۰/۹۱ و ۰/۸۰، برای دانشجویان پسر ۰/۸۹ و ۰/۸۶ گزارش شده که نشان از همسانی درونی مناسب این مقیاس است. ضرایب همبستگی بین نمره‌های ۹۰ نفر از شرکت‌کنندگان در دو نوبت با فاصله چهار هفته برای کل شرکت‌کنندگان ۰/۸۶، برای شرکت‌کنندگان دختر ۰/۸۴ و برای شرکت‌کنندگان پسر ۰/۸۷ محاسبه شد که نشانه اعتبار بازآزمایی رضایت‌بخش این مقیاس است (بشارت، ۲۰۰۳). در این پژوهش همسانی درونی برای هر دو بعد کمال گرایی ۰/۸۵ به دست آمد.

مقیاس افسردگی، اضطراب و تنیدگی^{۱۲} (لاویاند و لاویاند، ۱۹۹۵). این مقیاس دارای ۲۱ ماده است و نشانه‌های افسردگی، اضطراب و تنیدگی را بر اساس

برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی و تحلیل مسیر استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش آمده است.

این مقیاس را پس از پنج هفته بهترتب ۰/۹۴ و ۰/۷۶ گزارش کردند. در نمونه ایرانی همسانی درونی ۰/۹۴ و اعتبار بازآزمایی در فاصله پنج هفته برابر ۰/۷۶ گزارش شده است (ابوالقاسمی و نریمانی، ۲۰۰۵). در این پژوهش همسانی درونی کل مقیاس ۰/۹۲ به دست آمد.

جدول ۱

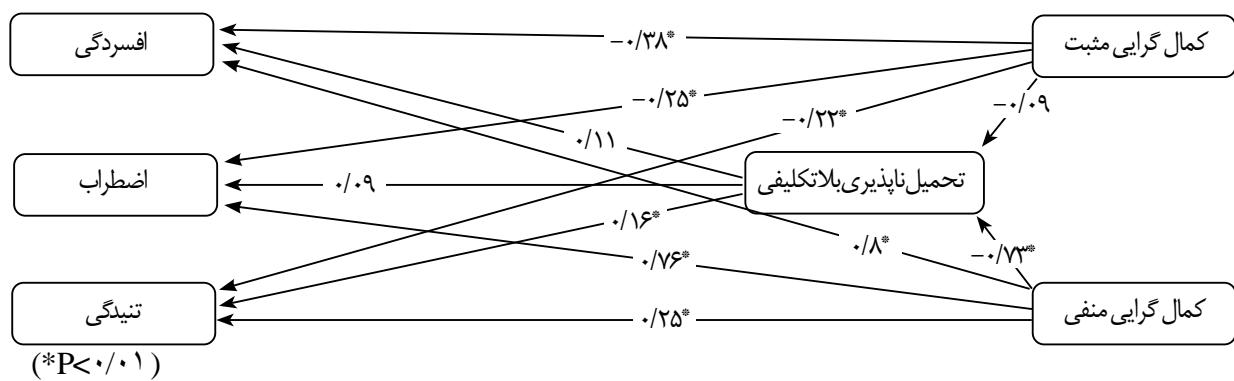
میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵
۱. کمال‌گرایی مثبت	۸۰/۹۴	۹/۱۳	-	-	-	-	-
۲. کمال‌گرایی منفی	۶۲/۰۱	۱۱/۳۳	۰/۴۱**	-	-	-	-
۳. تحمل‌نایذیری بلاتکلیفی	۷۲/۸۴	۱۷/۱۶	۰/۲۳**	۰/۶۰**	-	-	-
۴. افسردگی	۵/۰۷	۴/۸۵	۰/۰۱	۰/۵۴**	۰/۵۲**	-	-
۵. اضطراب	۵/۲۵	۴/۳۵	۰/۰۹	۰/۴۹**	۰/۶۴**	-	-
۶. تنیدگی	۷/۸۴	۴/۵۶	۰/۱۶**	۰/۴۹**	۰/۵۰**	۰/۶۶**	۰/۶۷**

**P<0/01

بین متغیرهای پیش‌بین و ملاک مشاهده شد. جهت غیرهمبسته بودن جملات خطا از آزمون دوری‌بین-واتسون^۱ استفاده شد. نتیجه آزمون نشان‌دهنده مقادیر ۱/۶۶ تا ۲/۰۴ بود، که در بازه تعیین شده جهت استقلال خطاهای قرار داشت و نمایانگر غیرهمبسته بودن جملات خطای متغیرهای پژوهش بود. برای سنجش عدم وجود هم‌خطی چندگانه از ضریب تحمل^۲ و عامل تراکم پراکندگی^۳ استفاده شد. ارزش‌های تحمل کمتر از ۰/۰ و بیشتر از ۱۰ برای عامل تراکم پراکندگی نشان‌دهنده هم‌خطی چندگانه است (زارعی، ۲۰۱۷). کمترین مقدار برای ضریب تحمل در متغیرهای پژوهش برابر ۰/۵۵ و بیشترین مقدار برای عامل تراکم پراکندگی در متغیرهای پژوهش برابر ۱/۸۱ بود. بنابراین مفروضه عدم وجود هم‌خطی چندگانه در پژوهش رعایت شد. شکل ۲ مدل نهایی پژوهش نقش واسطه‌ای تحمل‌نایذیری بلاتکلیفی در رابطه بین ابعاد کمال‌گرایی و افسردگی، اضطراب و تنیدگی به همراه ضرایب استاندارد آن‌ها را نشان می‌دهد.

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد رابطه کمال‌گرایی مثبت با افسردگی و اضطراب معنادار نیست اما با تنیدگی رابطه مثبت معنادار دارد. افزون بر این، کمال‌گرایی منفی با هر سه متغیر ملاک (افسردگی، اضطراب و تنیدگی) رابطه مثبت معنادار دارد و رابطه بین کمال‌گرایی مثبت و منفی و تحمل‌نایذیری بلاتکلیفی مثبت معنادار است. برای آزمودن فرضیه پژوهش از روش تحلیل مسیر استفاده شد که ابتدا پیش فرض‌های این روش بررسی شد. برای این منظور طبیعی بودن توزیع تک متغیری با محاسبه مقادیر چولگی و کشیدگی هر یک از متغیرها انجام شد. مقدار چولگی متغیرها در بازه ۰/۰۹-۰/۴۰ تا ۱/۰۹ و مقدار کشیدگی در بازه ۰/۴۵-۰/۶۶ قرار داشت. قدر مطلق ضریب چولگی کمتر از ۳ و ضریب کشیدگی کمتر از ۱۰ نشان‌دهنده توزیع بهنجار متغیرها است (چو و بنتلر، ۱۹۹۵؛ کلاین، ۲۰۱۵). بنابراین، توزیع تک متغیری تمامی متغیرهای پژوهش طبیعی بود. وجود رابطه خطی بین متغیرها توسط نمودار پراکندگی انجام شد و وجود رابطه خطی

شکل ۲. مدل نهایی پژوهش

این آزمون عدم معناداری تمامی مسیرها را نشان داد چراکه مقدار آماره سوبول برای مسیرهای غیرمستقیم کمتر از قدر مطلق (1/۹۶) به دست آمد.

جدول ۲ ضرایب استاندارد مسیرهای غیرمستقیم در مدل پژوهش را نشان می‌دهد. در بررسی معناداری مسیرهای غیرمستقیم از آزمون سوبول استفاده شد و

جدول ۲
ضرایب استاندارد مسیرهای غیرمستقیم و مقادیر آماره سوبول در مدل پژوهش

متغیر پیش‌بین	متغیر واسطه‌ای	متغیر ملاک	ضریب استاندارد مسیر غیرمستقیم	مقدار آماره سوبول
کمال گرایی مثبت	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	افسردگی	-0.010	0.613
کمال گرایی مثبت	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	اضطراب	-0.008	0.696
کمال گرایی مثبت	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	تنیدگی	-0.014	0.808
کمال گرایی منفی	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	افسردگی	0.011	0.9
کمال گرایی منفی	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	اضطراب	0.067	1.07
کمال گرایی منفی	تحمل ناپذیری بالاتکلیفی	تنیدگی	1/354	0.113

همچنین برای کفایت برازنده‌گی الگوی پیشنهادی (CMIN/DF= 1.05) و ریشه دوم واریانس خطای تقریب^۱ (RMSEA= 0.05) است که با توجه به مقدار مطلوب شاخص‌های (RMR, CMIN/(DF, RMSEA)، می‌توان برآشش مدل فرضی پژوهش را با داده‌های مشاهده شده، متوسط گزارش کرد. با توجه به عدم معناداری مسیرهای غیرمستقیم و میزان برآشش مدل نهایی پژوهش، مدل واسطه‌گری پژوهش مورد تأیید قرار نمی‌گیرد.

با داده‌های مشاهده شده، ترکیبی از شاخص‌های برازنده‌گی مدل استفاده شد. جدول ۳ شاخص‌های برآشش را با داده‌های مشاهده شده، مقادیر شاخص‌های برازنده‌گی شامل شاخص نیکویی برآشندگی^۲ (GFI= 0.62)، ریشه میانگین مربعات باقی مانده^۳ (RMR= 0.08)، شاخص برآشش افزایشی^۴ (IFI= 0.68)، شاخص برازنده‌گی تطبیقی^۵ (CFI= 0.67)، مجذور خی ب亨جارت شده^۶ (NFI= 0.72)،

1 - Goodness-of-Fit Index (GFI)

4 - Comparative Fit Index (CFI)

2 - Root Mean squared Residual (RMR)

5 - Normal Chi-square

3 - family satisfaction

6 - Root Mean Square Error of Approximation(RMSA)

شاخص‌های برازنده‌گی مدل پژوهش

شاخص برازش	GFI	RMR	IFI	CFI	CMIN/DF	RMSEA
مقدار قابل پذیرش	>0.9	≤0.8	>0.9	>0.9	<3	<0.08
مقدار مشاهده شده	0.82	0.08	0.68	0.67	1.72	0.05

دارد (گنیلکا و دیگران، ۲۰۱۲). مشغله با شکست (افشار و دیگران، ۲۰۱۱) و نگرانی از عدم تحقق چنین معیارهایی، حرمت و اعتماد به خود، احساس شایستگی و خودکارآمدی شخص را تحلیل برده و پیوسته افزایش اضطراب را موجب می‌شود (садاتی فیروزآبادی، ۲۰۱۵). همچنین برای اشخاص با کمال‌گرایی منفی هیچ تلاشی هرگز به اندازه کافی مطلوب نخواهد بود و می‌تواند چرخه‌بی‌پایانی از تلاش، شکست و نامیدی را که بهنونه‌خود ممکن است برانگیزاند و نگهدارنده اضطراب باشد، ایجاد کند (کارابابا، ۲۰۲۰).

استوبر و رمبو (۲۰۰۷) براین باور است تلاش برای کامل بودن همواره تنیدگی را افزایش می‌دهد، این در حالی است که اشخاصی که درگیر چنین تلاشی نیستند، تنیدگی کمری را تجربه می‌کنند. همچنین پاشا و بزرگیان (۲۰۱۱) کمال‌گرایی منفی را به عنوان منبع دائمی تنیدگی در نظر دارند، چرا که اشخاص را همواره ملزم به بی‌نقص بودن کرده و این انتظار بر شیوه‌های مقابله آن‌ها در برابر موقعیت‌های تنش‌زا اثر گذاشته و در اغلب موقع موجب ناکامی می‌شود. از سویی نگرانی از طردشدن و عدم احترام توسط دیگران، تنیدگی روزانه را برای کمال‌گراییان به همراه دارد و چنین نگرانی شیوه دفاعی بین فردی را موجب می‌شود که واکنش‌های نامطلوب واقعی دیگران را بر می‌انگیزد و حساسیت بیشتر نسبت به رویدادهای تنیدگی‌زا، احساس شکست، فقدان مهار و انتقاد را برای آنان به همراه دارد که به واسطه آن موجب از بین رفتن انگیزش، بی‌حسی، اهمال کاری و متوقف ساختن تلاش‌ها می‌شود (دانکلی و دیگران، ۲۰۰۳). همچنین داشتن انتظارات بالا بدون توجه به توانایی‌های خود موجب افزایش فاصله خودآرامی و خودواقعی شده که

بحث

یافته‌های پژوهش نشان داد که کمال‌گرایی منفی با افسردگی، اضطراب و تنیدگی دارای ارتباط مثبت معناداری است که این یافته با نتایج پژوهش‌های افشار و دیگران (۲۰۱۱)، روح‌افزا و دیگران (۲۰۱۲)، شفیق و دیگران (۲۰۱۷) و گنیلکا و دیگران (۲۰۱۲) همسو است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان اذعان کرد که باور به لزوم دستیابی به اهداف سطح بالا و غالباً غیرواقع‌بینانه و نپذیرفتن شکست در این مسیر، کاهش سطح حرمت خود و به دنبال آن پیامدهای منفی همچون افسردگی، اضطراب و تنیدگی برای اشخاص با کمال‌گرایی منفی را به همراه دارد (سابونچی و لوند، ۱۹۹۷؛ سابونچی و لوند، ۲۰۰۳؛ فلت و هویت، ۲۰۰۲؛ مولنار و دیگران، ۲۰۰۶). برخی پژوهشگران معتقدند وقوع کمال‌گرایی منفی معمولاً پیش از افسردگی است (شری و دیگران، ۲۰۱۴؛ شری و دیگران، ۲۰۱۳) و این وضعیت در طول تکامل شخص به تدریج تشیدید می‌یابد (فرای و دیتزر، ۲۰۰۹) و برخی دیگر معتقدند ویژگی‌هایی همچون انتقاد، تردید و نگرانی مفرط از اشتباہات خود و ترس از انتقادات و انتظارات دیگران در کمال‌گرایان، موجب بروز نشانه‌های افسردگی در آنان می‌شود (اسمیت، ۲۰۱۴). تداوم عمل اشخاص با کمال‌گرایی منفی در دستیابی به موفقیت و کسب تأیید و ارزیابی منفی شکست‌ها و بازماندها، آنان را در برابر اضطراب آسیب‌پذیر می‌سازد (الیس، ۲۰۰۲) و از سویی ملزم دانستن خود به بی‌نقص بودن در انجام وظایف، مقایسه عملکرد خود با میزان کفايت (والش، اوگومبا-آگونوبی، ۲۰۰۲؛ هویت و دیگران، ۱۹۹۶) و استفاده از مقابله اجتنابی، ناراحتی شدیدتری را برای اشخاص با کمال‌گرایی منفی نسبت به غیرکمال‌گرایان به دنبال

دیگر یافتهٔ پژوهش ارتباط مثبت معنادار کمال‌گرایی مثبت و منفی با تحمل ناپذیری بلا تکلیفی است که با نتایج پژوهش‌های نقوی و دیگران (۲۰۱۷)، (۲۰۱۸) و شفیق و دیگران (۲۰۱۷) همسو است. غیرقابل تحمل دانستن شکست و اشتباه در راه رسیدن به معیارهای کمال‌گرایانه، ماهیت آسیب‌زایی این پدیده را بیش از پیش آشکار می‌کند (فراست و دیگران، ۱۹۹۰؛)؛ به‌گونه‌ای که ناتوانی در تحمل بلا تکلیفی، باورهای کمال‌گرایانه را به‌دبال دارد و عدم توانایی شخص در تحمل بلا تکلیفی، آنان را وادر به ایجاد نتایج صریح و بدون اشتباه می‌کند تا به واسطهٔ چنین اقدامی، فقدان قطعیت خود را کاهش دهد (روتر و دیگران، ۲۰۱۳) که این فرایند به‌نوبهٔ خود افزایش پدیده کمال‌گرایی را موجب می‌شود.

اشخاص با کمال‌گرایی مثبت بر خلاف اشخاص با کمال‌گرایی منفی به‌گونه‌ای انعطاف‌پذیر برای موفقیت و پیشرفت تلاش می‌کنند و ماهیت سازش یافته این پدیده، مشاهده ارتباط مثبت معنادار کمال‌گرایی مثبت با تحمل ناپذیری بلا تکلیفی را دور از انتظار می‌کند، هر چند نقوی و دیگران (۲۰۱۷)، (۲۰۱۸) چنین رابطه‌ای را نتیجهٔ فرهنگ حاکم بر جامعهٔ دانشجویی داخل کشور دانسته که نگرانی را عنصری لازم برای رسیدن به کمال و موفقیت می‌دانند و این امر می‌تواند دلیلی برای آشکار شدن چنین ارتباطی باشد.

یافتهٔ دیگر پژوهش ارتباط مثبت معنادار قوی بین تحمل ناپذیری بلا تکلیفی، افسردگی، اضطراب و تندیگی را نشان داد که این یافته با نتایج پژوهش‌های جنسن و دیگران (۲۰۱۶)، عبدالپور و دیگران (۲۰۱۹) و احمدی و مرادی (۲۰۱۸) همسو است. باور به رخدان رویدادهایی با پیامدهای ناخوشایند نسبت به درگیرشدن در فعالیت‌هایی که پیامدهای ناشناخته‌ای دارند برای برخی افراد کمتر تندیگی‌زاست (دوپوی و لادوسن، ۲۰۰۸) و این فرایند خلق منفی مداومی را برای فرد به همراه دارد که موجب شده به رویدادها و موقعیت‌ها مبهم به شکل منفی واکنش نشان دهد (بوهر و داگاس، ۲۰۰۲؛

در ادامه می‌تواند تندیگی را در شخص افزایش داده و به‌دبال آن ناخوشی‌های روان‌شناختی (افسردگی و اضطراب) را ایجاد کند (بلنک و بلنک، ۱۹۹۴).

ارتباط مثبت معنادار کمال‌گرایی مثبت با تندیگی نشان می‌دهد که این یافته با نتیجهٔ پژوهش شفیق و دیگران (۲۰۱۷) ناهمخوان است. استوبر و اتسو (۲۰۰۶) کمال‌گرایی مثبت را به عنوان سازه‌ای مبهم در نظر گرفته و پیشنهاد داده‌اند که آن را به عنوان شکلی خنثی از کمال‌گرایی در نظر داشت. هر چند میزان رابطهٔ دو متغیر در این پژوهش اندک است و به‌گونه‌ای می‌توان این یافته را با نتایج پژوهش‌های پاشا و بزرگیان (۲۰۱۱) و شفیق و دیگران (۲۰۱۷) که بین کمال‌گرایی مثبت و تندیگی رابطه‌ای مشاهده نکرده همسو دانست. با این حال دوگانگی نتایج پژوهش‌های پیشین و پژوهش حاضر، در نظر گرفتن کمال‌گرایی مثبت به عنوان بُعدی بهنجار از کمال‌گرایی را با تردید روبرو می‌سازد و تکرار چنین رابطه‌ای در پژوهش‌های آتی را الزاماً می‌کند. دیگر یافتهٔ پژوهش عدم ارتباط کمال‌گرایی مثبت با افسردگی و اضطراب را نشان می‌دهد، که با نتایج پژوهش‌های افسار و دیگران (۲۰۱۱)، روح‌افزا و دیگران (۲۰۱۱) و گنیلکا و دیگران (۲۰۱۲) ناهمخوان است. از کمال‌گرایی مثبت به عنوان عاملی محافظت‌کننده در برابر افسردگی و اضطراب یاد شده (افسار و دیگران، ۲۰۱۱؛ روح‌افزا و دیگران، ۲۰۱۱) که پدیده‌ای سالم و بهنجار بوده و جنبه‌هایی را شامل می‌شود که با تلاش‌های کمال‌گرایان مانند داشتن هدف‌های چالش‌انگیز و در عین حال منطقی، وضع معیارهای دقیق برای عملکرد و تلاش برای عالی بودن در ارتباط است. کمال‌گرایی مثبت در عین حال که شخص را به وضع معیارهای دقیق برای عملکرد و ادار می‌سازد، به دلیل ویژگی سازش‌یافته‌اش، دغدغه‌ها و نگرانی‌های ناشی از عدم تحقق معیارهای سطح بالا را کاهش می‌دهد (هریس و دیگران، ۲۰۰۸) و این ویژگی‌ها می‌تواند تبیینی احتمالی مبنی بر عدم وجود ارتباطی معنادار بین کمال‌گرایی مثبت و افسردگی و اضطراب باشد.

در جمعیت داخل کشور یافت شد، بنابراین نامحتمل نیست که این یافته را بتوان به اثرات جامعه آماری و نمونه حاصل از آن که می‌تواند متفاوت از جوامع خارج از کشور یا حتی جمعیت‌های دیگر در داخل کشور باشد، دانست. هم‌چنین ابزارهای پژوهشی متفاوت در این پژوهش در مقایسه با پژوهش‌های دیگر را می‌توان دلیلی احتمالی برای این ناهمسوبی در نظر داشت. این یافته اهمیت بررسی بیشتر اثرات غیرمستقیم و منحصر به فرد ابعاد کمال‌گرایی بر پیامدهای روان‌شناختی را آشکار می‌سازد. هم‌چنین تناقض نتایج این پژوهش با سایر پژوهش‌ها، درک بیشتری از روابط بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد و ابراز می‌دارد که چگونه این روابط غیرمستقیم در مقایسه با پژوهش‌های پیشین می‌تواند تا این حد متفاوت باشد. این یافته می‌تواند اساسی برای پژوهش‌های آتی باشد.

به شکل کلی یافته‌های این پژوهش نشان داد که بعد منفی کمال‌گرایی و تحمل ناپذیری بلا تکلیفی با افسردگی، اضطراب و تنبیدگی دانشجویان در ارتباط است و می‌تواند موجب شدت بخشیدن آن‌ها شود. هم‌چنین تحمل ناپذیری بلا تکلیفی در این پژوهش نمی‌تواند واسطه‌ای بین ابعاد کمال‌گرایی و متغیرهای دخیل در سلامت روان‌شناختی دانشجویان باشد.

در این پژوهش روش نمونه‌برداری داوطلبانه بود، بنابراین تعمیم‌پذیری نتایج به جمعیت‌های دیگر را با محدودیت مواجه می‌سازد. دوم این‌که ماهیت مقطعی این پژوهش، مانع استنتاج‌های علی و شناخت دقیق ماهیت واقعی روابط بین متغیرهای پژوهش می‌شود. سوم این‌که برای ارزیابی هر یک از متغیر پژوهش‌ها تنها از ابزارهای خودگزارش‌دهی استفاده شده است. با توجه به محدودیت‌های پژوهش، پیشنهاد می‌شود که این پژوهش در جمعیت‌های دانشجویی دیگر، غیردانشجویان و جمعیت‌های بالینی با استفاده از روش‌های نمونه‌برداری تصادفی و به کارگیری ابزارهای آزمایشی یا خودگزارش‌دهی دیگر و به‌شکل پژوهش‌های طولی انجام شود.

سکستون و دیگران، ۲۰۰۳) و چنین راهبردی، گرایش به افکار خودآیند منفی در مقابلة با موقعیت‌های ناشناخته را افزایش داده (دار و دیگران، ۲۰۱۷) و به سهم خود بروز نشانگان افسردگی را هموار می‌سازد.

تحمل ناپذیری بلا تکلیفی به عنوان زنجیره‌ای از نگرانی، جهت‌گیری منفی درباره مشکل و اجتناب شناختی شناخته می‌شود (داگاس و دیگران، ۲۰۰۴؛ به‌گونه‌ای که اشخاص مضطرب موقعیت‌های نامعین و مبهم را تنبیدگی‌زا و آشفته‌کننده ادراک می‌کنند و در نتیجه در پاسخ به چنین موقعیت‌هایی، نگرانی‌های مزمن را تجربه می‌کنند. این اشخاص بر این باورند که نگرانی به آنان کمک می‌کند تا بتوانند به شکل کارآمد با موقعیت‌های هراس‌آور و فاقد قطعیت مقابله کنند یا از این راه مانع وقوع چنین حادثی شوند؛ به‌یان دیگر، اشخاص مضطرب توانایی زیادی در درک موقعیت‌های منفی دارند و می‌پذیرند که در آینده وقایع منفی روی خواهد داد، بنابراین در موقعیت‌هایی که مربوط به آینده نامشخص و مبهم است، نگرانی را به عنوان روشی برای حل مشکل به کار می‌گیرند (عبدپور و دیگران، ۲۰۱۹).

تمرکز منفعانه بر تجارب منفی و عدم به کارگیری راهبردی فعل، تنبیدگی ناشی از تحمل ناپذیری بلا تکلیفی را افزایش می‌دهد (عبدپور و دیگران، ۲۰۱۹) و با تمرکز شخص بر آینده‌ای مبهم و نامعلوم، عمدتاً منجر به تنبیدگی و تشویش به واسطه پیش‌بینی عواقب منفی احتمالی آتی می‌شود (کرامر و دیگران، ۲۰۰۱) و به‌تبع آن، تحمل ناپذیری بلا تکلیفی، تنبیدگی را موجب می‌شود.

یافته دیگر این پژوهش نشان داد که مدل نهایی پژوهش دارای برازنده‌گی متوسطی است و تحمل ناپذیری بلا تکلیفی نمی‌تواند در رابطه بین ابعاد کمال‌گرایی و افسردگی، اضطراب و تنبیدگی دانشجویان نقش واسطه‌ای را ایفا کند. این یافته با نتایج پژوهش‌های چوی و سونگ (۲۰۱۸)، شاهین (۲۰۱۵) و کوامتو و فوروتانی (۲۰۱۸) ناهمخوان است. بنابر بررسی‌های انجام شده، خلاصه چنین پژوهشی

منابع

- the relationship between perfectionism pathologies and depression/anxiety symptoms. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 14(55), 235-247. [In Persian].
- Blanck, J., & Blanck, R. (1994). Ego Psychology. New York: Colombia University Press.
- Buhr, K., & Dugas, M. J. (2002). The Intolerance of Uncertainty Scale: psychometric properties of the English version. *Behavior Research and Therapy*, 40(8), 931-945.
- Burns, L. R., & Fedewa, B. A. (2005). Cognitive styles: links with perfectionistic thinking. *Personality and Individual Differences*, 38(1), 103-113.
- Carleton, R. N., Sharpe, D., & Asmundson, G. J. G. (2007). Anxiety sensitivity and intolerance of uncertainty: Requisites of the fundamental fears?. *Behavior Research and Therapy*, 45(10), 2307-2316.
- Choi, J-G.,& Song, W. (2018). The effect of socially-prescribed perfectionism of college students to depression: Testing the mediation effect of intolerance of uncertainty and unconditional self-acceptance. *Journal of Convergence for Information Technology*, 8(3), 183-191.
- Chou, C-P., & Bentler, P. M. (1995). Estimates and tests in structural equation modeling. *structural equation modeling: Concepts, issues, and applications*. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications.
- Dar, K. A., Iqbal, N., & Mushtaq, A. (2017). Intolerance of uncertainty, depression, and anxiety: Examining the indirect and moderating effects of worry. *Asian Journal of Psychiatry*, 29, 129-133.
- Daza, P., Novy, D. M., Stanley, M. A., & Averill, P. (2002). The Depression Anxiety Stress Scale-21: Spanish translation and validation with Hispanic sample. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 24, 195-205.
- Dehghan-nayeri, N., & Adib-Hajbaghery, M. (2011). Effects of progressive relaxation on anxiety and quality of life in female students: A non-randomized controlled trial. *Complementary Therapies in Medicine*, 19(4), 194-200.
- Dugas, M. J., Schewartz, A., & Francis, K. (2004). Intolerance of uncertainty worry and depression. *Cognitive Therapy and Research*, 28(6), 835-842.
- Abdolpour, G., Nasiri, M., Mafakheri, M., Mansouri, K., & Abdi, R. (2019). Structural Equation Modeling of Intolerance of Uncertainty and Symptoms of Depression and General Anxiety Disorder: Investigation of the Mediating Role of Rumination. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 24(4), 400-415. [In Persian].
- Abolghasemi, A., & Narimani, M. (2006). Psychological tests. Ardebil: Bagh-Rezvan. [In Persian].
- Afshar, H., Roohafza, H., Sadeghi, M., Saadaty, A., Salehi, M., Motamed, M., Matinpour, M., Naji Isfahani, H., & Asadollahi, G. A. (2011). Positive and negative perfectionism and their relationship with anxiety and depression in Iranian school students. *Journal of Research Medical Sciences*, 16(1), 79-86.
- Ahadi, B., & Moradi, F. (2018). Psychological correlates of intolerance of uncertainty: Meta analysis of Persian language articles. *Research in Psychological Health*, 12(30), 91-105. [In Persian].
- Antai-Otong, D. (2003). Psychiatric nursing: Biological & behavioral concepts. Florence, KY: Delmar Cengage Learning.
- Antony, M. M., Bieling, P. J., Cox, B. J., Enns, M. W., & Swinson, R. P. (1998). Psychometric properties of the 42-item and 21-item version of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS) in clinical groups and a community sample. *Psychological Assessment*, 10, 176-181.
- Besharat, M. A. (2003). Reliability and accuracy (validity) of Positive and Negative Perfectionism Scale. *Journal of Psychological Science*, 2(8), 346-359. [In Persian].
- Besharat, M. A. (2005). Psychometric properties of Depression Anxiety Stress Scale (DASS-21) in clinical samples and general population. University of Tehran. [In Persian].
- Besharat, M. A., Nadali, H., Zebardast, A., & Salehi, M. (2008). Perfectionism and coping styles with stress. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 5(17), 7-17. [In Persian].
- Besharat, M. A., Farahmand, H., & Gholamali Lavasani, M. (2018). The mediating role of procrastination in

- Fry, P. S., & Debats, D. L. (2009). Perfectionism and the five-factor personality traits as predictors of mortality in older adults. *Journal of Health Psychology*, 14, 513-524.
- Gnilka, P. B., Ashby, J. S., & Noble, C. M. (2012). Multidimensional perfectionism and anxiety: Differences among individuals with perfectionism and tests of a coping-mediation model. *Journal of Counseling & Development*, 90(4), 427-436.
- Grzegorek, J. L., Slaney, R. B., Franze, S., & Rice, K. G. (2004). Self-criticism, dependency, self-esteem, and grade point average satisfaction among clusters of perfectionists and nonperfectionists. *Journal of Counseling Psychology*, 51 (2), 192-200.
- Guo, X., & Jiang, K. (2017). Is depression the result of immune system abnormalities? *Shanghai Archives of Psychiatry*, 29(3), 171-173.
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 15(1), 27-33.
- Harris, P. W., Pepper, C. M., & Maack, D. J. (2008). The relationship between maladaptive perfectionism and depressive symptoms: The mediating role of rumination. *Personality and Individual Differences*, 44(1), 150-160.
- Hewitt, P. L., Flett, G. L., & Ediger, E. (1996). Perfectionism and depression: Longitudinal assessment of a specific vulnerability hypothesis. *Journal of Abnormal Psychology*, 105(2), 276-280.
- Hunt, J., & Eisenberg, D. (2010). Mental health problems and help-seeking behavior among college students. *Journal of Adolescent Health*, 46(1), 3-10.
- January, J., Madhombiro, M., Chipamaunga, S., Ray, S., Chingono, A., & Abas, M. (2018). Prevalence of depression and anxiety among undergraduate university students in low- and middle-income countries: A systematic review protocol. *Systematic Reviews*, 7, 57.
- Jensen, D., Cohen, J. N., Mennin, D. S., Fresco, D. M., & Heimberg, R. G. (2016). Clarifying the unique associations among intolerance of uncertainty, anxiety, and depression. *Cognitive Behavior Therapy*, 45(6), 431-44.
- Karababa, A. (2020). The moderating role of hope in Dugas, M. J., Hedayati, M., Karavidas, A., Buhr, K., Francis, K., & Phillips, N. A. (2005). Intolerance of uncertainty and information processing: Evidence of biased recall and interpretations. *Cognitive Therapy and Research*, 29(1), 57-70.
- Dunkley, D. M., Zuroff, D. C., & Blankstein, K. R. (2003). Self-critical perfectionism and daily affect: Dispositional and situational influences on stress and coping. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(1), 234-252.
- Dupuy, J-B., & Ladouceur, R. (2008). Cognitive processes of generalized anxiety disorder in comorbid generalized anxiety disorder and major depressive disorder. *Journal of Anxiety Disorders*, 22(3), 505-514.
- Egan, S. J., Wade, T. D., & Shafran, R. (2011). Perfectionism as a transdiagnostic process: A clinical review. *Clinical Psychology Review*, 31(2), 203-212.
- Ellis, A. (2002). The role of irrational beliefs in perfectionism. In G. L. Flett & P. L. Hewitt (Eds.), *Perfectionism: Theory, research, and treatment* (pp. 217-229). Washington, DC: American Psychological Association.
- Felman, A. (2022). What is mental health? Retrieved 20 June 2022 from <https://www.medicalnewstoday.com/articles/154543>.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., Blankstein, K., & O'Brien, S. (1991). Perfectionism and learned resourcefulness in depression and self-esteem. *Personality and Individual Differences*, 12(1), 61-68.
- Flett, G., & Hewitt, P. L. (2002). *Perfectionism: Theory, research, and treatment*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Frazier, P. A., Tix, A. P., & Barron, K. E. (2004). Testing moderator and mediator effects in counseling psychology research. *Journal of Counseling Psychology*, 51(1), 115-134.
- Freeston, M. H., Rhéaume, J., Letarte, H., Dugas, M. J., & Ladouceur, R. (1994). Why do people worry? *Personality and Individual Differences*, 17(6), 791-802.
- Frost, R. O., Benton, N., & Dowrick, P. W. (1990). Self-evaluation, videotape review, and dysphoria. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 9(3), 367-374.

- Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 6(2), 50-60. [In Persian].
- Naghavi, N., Akbari, M., & Moradi, A. (2017). The structural model of perfectionism based on cognitive, behavioral and emotional transdiagnostic constructs. *Research in Psychological Health*, 11(20), 19-33. [In Persian].
- Naghavi, N., Akbari, M., & Moradi, A. (2018). The role of emotion dysregulation, repetitive negative thoughts, intolerance of uncertainty and experiential avoidance, in prediction of positive and negative perfectionism. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 4(4), 9-23. [In Persian].
- Pasha, G., & Bozorgian, R. (2011). The relationship between metacognition, perfectionism and self-efficacy, with perceived stress in the students of Azad Ahvaz University. *Journal of Social Psychology (New Findings in Psychology)*, 6(18), 91-102. [In Persian].
- Reuther, E. T., Davis, T. E., Rudy, B. M., Jenkins, W. S., Whiting, S. E., & May, A. C. (2013). Intolerance of uncertainty as a mediator of the relationship between perfectionism and obsessive-compulsive symptom severity. *Depression and anxiety*, 30(8), 773-777.
- Roohafza, H., Afshar, H., Sadeghi, M., Soleymani, B., Saadaty, A., Matinpour, M., & Asadollahi, G. A. (2011). The relationship between perfectionism and academic achievement, depression and anxiety. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 4(2), 31-36.
- Rotge, J. Y., Langbour, N., Dilharreguy, B., Bordessoules, M., Guehl, D., Bioulac, B., Martin-Guehl, C., Jaafari, N., Aouizerate, B., Allard, M., & Burbaud. (2015). Contextual and behavioral influences on uncertainty in obsessive-compulsive disorder. *Cortex*, 62, 1-10.
- Saboonchi, F., & Lundh, L-G. (1997). Perfectionism, self-consciousness and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 22(6), 921-928.
- Saboonchi, F., & Lundh, L-G. (2003). Perfectionism, anger, somatic health, and positive affect. *Personality and Individual Differences*, 35(7), 1585-1599.
- Sadati Firozabadi, S. (2015). The relationship between perfectionism dimensions with state/trait anxiety among high school gifted students. *Journal of Research in School and Virtual Learning*, 2(8), 99-110.
- the relationship between maladaptive perfectionism and anxiety among early adolescents. *The Journal of Genetic Psychology*, 181(2-3), 159-170.
- Kim, L. E., Chen, L., MacCann, C., Karlov, L., & Kleitman, S. (2015). Evidence for three factors of perfectionism: Perfectionistic strivings, order, and perfectionistic concerns. *Personality and Individual Differences*, 84, 16-22.
- Kline, R. B. (2015). Principles and practice of structural equation modeling (4th ed). New York, United State: Guilford Press.
- Kraemer, H. C., Stice, E., Kazdin, A., Offord, D., & Kupfer, D. (2001). How do risk factors work together? Mediators, moderators, and independent, overlapping, and proxy risk factors. *American Journal of Psychiatry*, 158(6), 848-856.
- Krieger, T., Berger, T., & Grosse Holtforth, M. (2016). The relationship of self-compassion and depression: Cross-lagged panel analyses in depressed patients after outpatient therapy. *Journal of Affective Disorders*, 202, 39-45.
- Kawamoto, T., & Furutani, K. (2018). The mediating role of intolerance of uncertainty on the relationships between perfectionism dimensions and psychological adjustment/maladjustment among mothers. *Personality and Individual Differences*, 122, 62-67.
- Lovibond, S., & Lovibond, P. (1995). Manual for the Depression Anxiety Stress Scales (2nded). Sydney: Psychological Foundation.
- McEvoy, P. M., & Mahoney, A. E. J. (2011). Achieving certainty about the structure of intolerance of uncertainty in a treatment-seeking sample with anxiety and depression. *Journal of Anxiety Disorders*, 25(1), 112-122.
- Molnar, D. S., Reker, D. L., Culp, N. A., Sadava, S. W., & DeCourville, N. H. (2006). A mediated model of perfectionism, affect, and physical health. *Journal of Research in Personality*, 40(5), 482-500.
- Mowliae, M., Hajloo, N., Sadeghi Hashjin, G., Mikaeili, N., & Heidari, S. (2018). The effectiveness of brief empathic psychodynamic psychotherapy and anxiety regulating psychodynamic psychotherapy on self-concept and emotional expression of university students with symptoms of adult separation anxiety disorder.

- community-dwelling women. *Personality and Individual Differences*, 69, 1-4.
- Smith, M. M. (2014). The perfectionism-psychological outcome link: The mediating effect of personal resiliency. Master of Science Dissertation, University of Western Ontario, Ontario, Canada.
- Stoeber, J., & Otto, K. (2006). Positive conceptions of perfectionism: Approaches, evidence, challenges. *Personality and Individual Differences*, 10(4), 295-319.
- Stober, J., & Rambow, A. (2007). Perfectionism in adolescent school students: Relations with motivation, achievement, and well-being. *Personality and Individual Differences*, 42(7), 1379-1389.
- Terry-Short, L. A., Owens, R. G., Slade, P. D., & Dewey, M. E. (1995). Positive and negative perfectionism. *Personality and Individual Differences*, 18(5), 663-668.
- Toussaint, L., Shields, G. S., Dorn, G., & Slavich, G. M. (2016). Effects of lifetime stress exposure on mental and physical health in young adulthood: How stress degrades and forgiveness protects health. *Journal of health psychology*, 21(6), 1004-1014.
- Walsh, J. J., & Ugumba-Agwunobi, G. (2002). Individual differences in statistics anxiety: The roles of perfectionism, procrastination and trait anxiety. *Personality and Individual Differences*, 33(2), 239–251.
- Yu, W., & Rongjuan, Z. (2016). Effect of negative perfectionism on social anxiety: Mediation effects of intolerance of uncertainty and self-esteem. *Psychology: Techniques and Application*, 4(7), 404-409.
- Zarei, H. A. (2017). Manual of Inferential Statistics in Psychology (Made Simple) With SPSS and AMOS. Tehran: Arjmand Publication. [In Persian].
- [In Persian].
- Sadock, B. J., Sadock, V. A., & Ruiz, P. (2015). *Kaplan & Sadock's synopsis of psychiatry: Behavioral sciences/clinical psychiatry*(11thed). Philadelphia: Wolters Kluwer.
- Sexton, K. A., Norton, P. J., Walker, J. R., & Norton, G. R. (2003). Hierarchical model of generalized and specific vulnerabilities in anxiety. *Cognitive Behaviour Therapy*, 32(2), 82-94.
- Shafique, N., Gul, S., & Raseed, S. (2017). Perfectionism and perceived stress: The role of fear of negative evaluation. *International Journal of Mental Health*, 46(4), 312-326.
- Shafran, R., & Mansell, W. (2001). Perfectionism and psychopathology: A review of research and treatment. *Clinical Psychology Review*, 21(6), 879-906.
- Shafran, R., Egan, S., & Wade, T. (2010). *A self-helped guide using cognitive behavioral techniques*. London, UK: Robinson.
- Shaheen, G. L. (2015). Intolerance of uncertainty mediating the relationship between perfectionism and generalized anxiety disorder symptom severity. Master of Arts Dissertation, Southeastern Louisiana University, Hammond, Louisiana, United State.
- Sherry, S. B., Nealis, L. J., Macneil, M. A., & Stewart, S. H. (2013). Informant reports add incrementally to the understanding of the perfectionism-depression connection: Evidence from a prospective longitudinal study. *Personality and Individual Differences*, 54, 957-960.
- Sherry, S. B., Gautreau, C. M., Mushquash, A. R., & Lee-Baggley, D. (2014). Self-critical perfectionism confers vulnerability to depression after controlling for neuroticism: A longitudinal study of middle-aged,